

PROJECTE LINGÜÍSTIC DE L'ESCOLA ELS TIL·LERS

EN REVISIÓ 2019

En revisió 2019

INDEX

1. INTRODUCCIÓ

2. MARC LEGAL

3. CARACTERÍSTIQUES SOCIOLINGÜÍSTIQUES DEL CENTRE

- 3.1 Entorn
- 3.2 Alumnat

4. ESTRUCTURA DE FUNCIONAMENT

- 4.1 Professorat
- 4.2 Personal no docent
- 4.3 Llibres de text
- 4.4 Biblioteca escolar i d'aula

5. ÀMBIT ADMINISTRATIU, ORGANITZATIU I DE GOVERN INSTITUCIONAL

- 5.1 Projectió interna
- 5.2 Projectió externa
- 5.3 Funcions i organització de la coordinació lingüística

6. OBJECTIUS EDUCATIUS DEL CENTRE

- 6.1 Àmbit Pedagògic
- 6.2 Àmbit relacional
- 6.3 Àmbit administratiu
- 6.4 Àmbit de formació
- 6.5 Àmbit d'activitats complementàries i extraescolars

7. TRACTAMENT DE LES LLENGÜES

Llengua d'aprenentatge i currículum

- Llengua catalana
- Llengua castellana
- Llengua estrangera
- Distribució horària de les llengües

8. CRITERIS METODOLÒGICS

- Àrea de llengua catalana, castellana i literatura
- Àrea de llengües estrangeres
- Tractament de les llengües en l'alumnat nouvingut
- Tractament de les llengües amb alumnes NEE

9. MATERIALS NECESSARIS

10. DIFUSIÓ, REVISIÓ I ACTUALITZACIÓ DEL PLC

11. ANNEXES

1. INTRODUCCIÓ I CARACTERÍSTIQUES

El Projecte Lingüístic de l'escola Els Til·lers forma part del Projecte Educatiu de Centre i recull la manera com es tractaran les diverses llengües en l'etapa d'infantil i de primària, donant pautes d'orientació a l'acció educativa.

Aquest projecte ha de reflectir:

- L'ensenyament de diverses llengües però sempre tenint com a referent que el català, com a llengua pròpia de Catalunya, també ho és de l'ensenyament i que, per tant, té la funció de llengua vehicular i d'aprenentatge.
- El centre ha d'afavorir les estratègies necessàries per a aconseguir una adequada comprensió oral i escrita que es donen en el àmbit escolar i en el context social i cultural proper.
- L'ensenyament del català i del castellà han de tenir garantida una presència adequada en els plans d'estudi, de manera que tots els infants, qualsevol que sigui llur llengua habitual en iniciar l'ensenyament, han de poder utilitzar normalment i de manera correcta les dues llengües al final de l'educació obligatòria.
- Es respectaran els drets lingüístics de l'alumnat. El centre concretarà en els documents corresponents l'organització del professorat per atendre les possibles demandes.
- La base de la comunicació i transmissió cultural és la llengua catalana. Així cal una integració lingüística i cultural de tots els membres de la comunitat. L'ús de la llengua catalana ha de possibilitar adquirir eines i recursos per a l'ús d'un llenguatge no sexista i androcèntric. Tanmateix, quan sigui possible, i amb els mitjans de què disposi el centre, s'arbitraran mesures de traducció en una de les llengües d'ús familiar per al període d'acollida de les famílies procedents d'altres països.
- Es fixaran els criteris perquè l'alumnat nouvingut pugui continuar o iniciar, si s'escau, el procés d'aprenentatge de la llengua.
- La coherència entre les diverses etapes educatives per evitar el trencament en el procés d'aprenentatge tenint en compte les llengües estrangeres.
- La funció de les llengües a les diferents etapes d'aprenentatge:
 - Llengua base de l'aprenentatge (català).
 - El procés d'ensenyament-aprenentatge de la llengua castellana.
 - Les diferents opcions en referència a les llengües estrangeres (anglès).

La coordinació de les diferents llengües que s'utilitzen en la comunitat escolar tenint en compte la llengua familiar dels alumnes, els objectius terminals de l'àmbit lingüístic i la realitat sociolingüística que els envolta.

Les característiques d'aquest document són:

- La legalitat ha de ser sempre el marc de referència.
- Ha d'existir una adequació entre les competències comunicatives i lingüístiques del professorat del Centre en relació a la llengua vehicular i la realitat de la població.
- Vinculant per part de tots el components de la comunitat educativa.
- Global en la seva aplicació, als diferents cursos, cicles, comissions en l'àmbit de gestió... i en el procés d'ensenyament/aprenentatge.
- Obert a les adaptacions necessàries.

EN REVISIÓ 2019

2. EL MARC LEGAL

A l'hora d'elaborar el Projecte lingüístic de la nostra escola, ens hem basat en la normativa vigent:

La Llei d'Educació 12/2009 estableix, en el seu Títol II, el règim lingüístic del sistema educatiu:

Article 9

Règim lingüístic

- 1. El règim lingüístic del sistema educatiu es regeix pels principis que estableix aquest títol i per les disposicions reglamentàries de desplegament dictades pel Govern de la Generalitat.*
- 2. Correspon al Govern, d'acord amb l'article 53, determinar el currículum de l'ensenyament de les llengües, que comprèn els objectius, els continguts, els criteris d'avaluació i la regulació del marc horari.*

Article 10

Dret i deure de conèixer les llengües oficials

- 1. Els currículums han de garantir el ple domini de les llengües oficials catalana i castellana en finalitzar l'ensenyament obligatori, d'acord amb el Marc europeu comú de referència per a l'aprenentatge, l'ensenyament i l'avaluació de les llengües.*
- 2. Els alumnes que s'incorporin al sistema educatiu sense conèixer una de les dues llengües oficials tenen dret a rebre un suport lingüístic específic. Els centres han de proporcionar als alumnes nouvinguts una acollida personalitzada i, en particular, una atenció lingüística que els permeti iniciar l'aprenentatge en català. Així mateix, els centres han de programar les activitats necessàries per a garantir que tots els alumnes millorin progressivament el coneixement de les dues llengües oficials i que hi hagi concordança entre les accions acadèmiques de suport lingüístic i les pràctiques lingüístiques del professorat i altre personal del centre. (...)*

Article 11

El català, llengua vehicular i d'aprenentatge

- 1. El català, com a llengua pròpia de Catalunya, és la llengua normalment emprada com a llengua vehicular i d'aprenentatge del sistema educatiu.*
- 2. Les activitats educatives, tant les orals com les escrites, el material didàctic i els llibres de text, i també les activitats d'avaluació de les àrees, les matèries i els mòduls del currículum, han d'ésser normalment en català, excepte en el cas de les matèries*

de llengua i literatura castellaness i de llengua estrangera, i sens perjudici del que estableixen els articles 12 i 14.

3. Els alumnes no poden ésser separats en centres ni en grups classe diferents per raó de llur llengua habitual.

4. En el curs escolar en què els alumnes iniciïn el primer ensenyament, les mares, els pares o els tutors dels alumnes la llengua habitual dels quals sigui el castellà poden instar, en el moment de la matrícula, i d'acord amb el procediment que estableixi el Departament, que llurs fills hi rebin atenció lingüística individualitzada en aquesta llengua.

Article 12

Llengües estrangeres

1. Els currículums aprovats pel Govern han d'incloure l'ensenyament de, com a mínim, una llengua estrangera, amb l'objectiu que els alumnes adquireixin les competències d'escoltar, llegir, conversar, parlar i escriure, d'acord amb el Marc europeu comú de referència per a l'aprenentatge, l'ensenyament i l'avaluació de les llengües.

2. El projecte lingüístic ha de determinar, d'acord amb les prescripcions del Departament, quina llengua estrangera s'imparteix com a primera llengua estrangera i quina, o quines, com a segona.

3. El projecte lingüístic pot determinar els criteris per a impartir continguts curriculars i altres activitats educatives en alguna de les llengües estrangeres. En el primer supòsit, es requereix autorització del Departament.

Article 13

Competència lingüística del professorat, dels professionals d'atenció educativa i del personal d'administració i serveis

1. Els mestres i els professors de tots els centres han de tenir la titulació requerida i han d'acreditar, en la forma que es determini per reglament, el domini de les dues llengües oficials, de manera que en puguin fer un ús adequat, tant oral com escrit, en l'exercici de la funció docent. Els mestres i els professors, en l'exercici de llur funció, han d'emprar normalment el català, tant en les activitats d'ensenyament i aprenentatge com en l'àmbit general del centre.

2. El Departament ha d'adoptar les mesures necessàries per a actualitzar la competència lingüística del professorat i ha de promoure la creació i la utilització d'eines didàctiques que facilitin l'ensenyament del català i en català.

3. Els professionals d'atenció educativa i el personal d'administració i serveis dels centres educatius han de conèixer el català i el castellà, de manera que estiguin en

condicions de fer-ne un ús adequat en l'exercici de les funcions corresponents. El Departament ha d'establir els mecanismes i les condicions que permetin assegurar el coneixement i el domini del català i del castellà del personal no docent de l'Administració educativa.

Article 16

El català, llengua oficial de l'Administració educativa a Catalunya

1. *El català, com a llengua pròpia de Catalunya, ho és també de l'Administració educativa.*
2. *L'Administració educativa i els centres han d'emprar normalment el català tant en les relacions internes com en les que mantinguin entre si, amb les administracions públiques de Catalunya i de la resta del domini lingüístic català i amb els ens públics que en depenen. El català ha d'ésser també la llengua d'ús normal per a la prestació dels serveis contractats pel Departament.*
3. *Les actuacions administratives de règim interior dels centres s'han de fer normalment en català, sens perjudici del que estableix la Llei de política lingüística.*
4. *Els centres han d'expedir la documentació acadèmica en català, sens perjudici del que estableix la Llei de política lingüística. La documentació acadèmica que hagi de tenir efectes a l'àmbit de l'Administració de l'Estat o en una comunitat autònoma de fora del domini lingüístic català, ha d'ésser bilingüe, en català i en castellà.*
5. *Les llengües no oficials es poden emprar en les comunicacions per a l'acollida de persones nouvingudes. En aquest cas, els escrits han d'anar acompanyats del text original en català, que serà sempre la versió preferent.*

L'article 14 determina l'elaboració d'un Projecte lingüístic en cada centre:

Article 14

Projecte lingüístic

1. *Els centres públics i els centres privats sostinguts amb fons públics han d'elaborar, com a part del projecte educatiu, un projecte lingüístic que emmarqui el tractament de les llengües al centre.*
2. *El projecte lingüístic ha d'incloure els aspectes relatius a l'ensenyament i a l'ús de les llengües en el centre, entre els quals hi ha d'haver en tot cas els següents:*
 - a) *El tractament del català com a llengua vehicular i d'aprenentatge.*
 - b) *El procés d'ensenyament i d'aprenentatge del castellà.*
 - c) *Les diverses opcions amb relació a les llengües estrangeres.*
 - d) *Els criteris generals per a les adequacions del procés d'ensenyament de les llengües, tant globalment com individualment, a la realitat sociolingüística del centre.*

e) *La continuïtat i la coherència educatives, pel que fa als usos lingüístics, en els serveis escolars i en les activitats organitzades per les associacions de mares i pares d'alumnes.*

El projecte lingüístic s'ha ajustar també al que determina l'article 5.1.e del Decret 102/2010 d'autonomia dels centres educatius:

e) El projecte lingüístic, que s'ha de concretar a partir de la realitat sociolingüística de l'entorn i d'acord amb el règim lingüístic del sistema educatiu establert a les lleis. El projecte lingüístic dóna criteri amb relació al tractament i l'ús de les llengües en el centre i recull els aspectes que determinen les lleis sobre la utilització normal del català com a llengua vehicular i d'aprenentatge, així com la continuïtat i la coherència educatives, pel que fa als usos lingüístics, en els serveis escolars i en les activitats organitzades per les associacions de mares i pares d'alumnes. El projecte lingüístic també dóna criteri sobre l'aprenentatge de les dues llengües oficials i de les llengües estrangeres. Així mateix, determina quina llengua estrangera s'imparteix com a primera i quina o quines com a segones. Quan, d'acord amb el projecte lingüístic, el centre acordi impartir continguts curriculars en alguna de les llengües estrangeres, ha d'obtenir autorització del Departament d'Educació.

3. CARACTERÍSTIQUES SOCIOLINGÜÍSTIQUES DEL CENTRE

3.1. Entorn

El centre Els Til·lers d'Artesa de Lleida, està emmarcat dins la comarca del Segrià. Ens trobem en una zona eminentment rural, on una de les activitats principals és l'agricultura de regadiu. També constatem l'existència d'un elevat nombre de famílies que es dediquen al sector terciari a Lleida, donada la proximitat del centre a la capital (9 km).

És un poble ben comunicat i ric en serveis de tot tipus. Artesa de Lleida té aproximadament 1.500 habitants. Quasi la totalitat dels alumnes del centre tenen aquí la seva residència.

La llengua emprada en tot l'entorn ambiental a l'escola (ajuntament, circulars, cartells, associacions culturals i recreatives, etc) és la catalana.

El català és la llengua vehicular i d'aprenentatge; s'utilitza dins i fora de les aules; es fa servir com a llengua habitual de gestió, administració i informació del centre i en les activitats de projecció exterior.

3.2. Alumnat

La majoria dels nostres alumnes són catalanoparlants i provenen de famílies on els pares són catalanoparlants (com a mínim, un dels dos). Per tant, la seva llengua habitual de relació a casa, al carrer, amb els amics, ... és el català.

L'entorn en què es mouen és bàsicament català i això fa que el medi escolar, també centrat en el català com a primera llengua, sigui una continuació natural del que han viscut i viuen fora de l'escola. Així mateix, la presència del castellà en l'entorn, és significativa respecte al català, pel que és una llengua habitual per als nens i nenes.

Tot això ens permet suposar, i així ho podem constatar, que el seu nivell de competència lingüística a nivell oral quan arriben a l'escola és, en general, bo pel que fa a la llengua catalana. L'excepció la trobem en els alumnes vinguts de fora de Catalunya o de llocs on el context és majoritàriament castellanoparlant. En el cas del nostre centre el nombre d'aquest alumnat és molt baix, i de llengües com l'àrab, portuguès, romanès.

Per ajudar aquests alumnes, s'utilitzaran tots els recursos que tenim a l'abast per tal que assoleixin el més ràpidament possible un nivell de competència lingüística que els permeti sentir-se integrats en la comunitat escolar i seguir amb normalitat les activitats que realitzi el seu grup-classe. Per a tal efecte el centre té elaborat un Pla d'Acollida per a l'alumnat nouvingut.

4. ESTRUCTURA DE FUNCIONAMENT

4.1. Professorat

La plantilla del Centre està formada per professors catalanoparlants en la seva majoria, tots i totes ells/es amb la titulació adient per a exercir el nivell d'Ensenyament que se'ls ha assignat. Ambdues coses fan que el domini del català tant oral com escrit sigui molt bo i que estigui present en l'àmbit comunicatiu i relacional entre professorat i entre professorat i alumnat.

4.2. Personal no docent

El centre vetllarà perquè totes les persones que intervenen directa o indirectament en el funcionament del centre: monitors/es d'activitats extraescolars, monitors/es de menjador, cuinera, auxiliar administrativa, personal de neteja... utilitzin de manera habitual la llengua catalana dins del centre.

4.3. Llibres de text

Els llibres de texts que s'utilitzen en el centre de les matèries tenen el català com a llengua de comunicació, exceptuant els llibres específics de cada llengua (castellà i anglès). Aquests llibres de text que s'utilitzen en les aules estan socialitzats en un 75%, sense tenir en compte l'Etapa Infantil, la qual, per les seves característiques, no treballen amb llibre de text, sinó quaderns de treball.

4.4. Biblioteca escolar i d'aula

L'escola disposa d'una biblioteca de centre equipada amb diferents tipus de llibres: col·leccions, de coneixement, de consulta, enciclopèdies, revistes, videoteca i mediateca.

Els llibres de lectura que tenim en el fons de la biblioteca, està en un 50% en català, un 40% en castellà i un 10% en anglès.

Cada curs disposa d'una hora setmanal per a realitzar activitats relacionades amb l'ús de la biblioteca. A principi del curs acadèmic, es preveu destinar dues estones a la setmana per a què els alumnes puguin fer ús del servei de préstec amb la persona encarregada de la biblioteca.

A les tres aules d'Educació Infantil hi ha biblioteca d'aula on es realitzen diferents activitats: racó de lectura, l'hora del conte, ... un cop o dos a la setmana.

Els alumnes de P5, dos cops a la setmana fan servei de préstec de llibres de la biblioteca d'aula.

Al Cicle Inicial es treballa amb lectures complementàries en català, amb un llibre de la biblioteca d'aula socialitzat: Les històries del sol rodamón a 1r, i Llibre de somnis de la lluna a 2n.

Al Cicle Mitjà i Cicle Superior es treballa un títol de narrativa en català i un en llengua castellana dins la biblioteca d'aula.

Dins la biblioteca escolar hi ha un espai amb contes i llibres de narrativa en llengua anglesa on es fa la lectura dels mateixos dins l'horari assignat.

A partir de 3r de primària cada aula té un racó amb els diccionaris socialitzats de llengua catalana, castellana i anglesa.

5. ÀMBIT ADMINISTRATIU, ORGANITZATIU I DE GOVERN INSTITUCIONAL

5.1. Projectió interna

La retolació del centre, la documentació administrativa, els documents de gestió, actes de claustre, de consell, comunicats escrits, anuncis a la sala de professors, comunicacions via telemàtica, són redactats en llengua catalana; així com també els comunicats orals es transmeten en català.

5.2. Projectió externa

La documentació i informació que es dona a les famílies es fa en llengua catalana: sortides escolars, programació de festes, notes diverses...

Per a les famílies nouvingudes es tindrà en compte la llengua de les mateixes i es procurarà donar la mateixa informació en ambdues llengües (català i castellà) durant un temps prudencial. Quan la situació ho requereixi, es demanarà ajuda a traductors, contactant amb el consell comarcal.

El centre té una pàgina web i blocs, que li permet la comunicació amb tota la comunitat educativa. S'hi pot trobar tota la informació que necessita l'alumnat i les seves famílies: informació d'inici de curs, horaris, calendari, sortides, festes, activitats a l'aula o de centre, participació en els projectes. És en llengua catalana, tot i que pot haver-hi escrits en altres llengües si corresponen a activitats fetes en

altres llengües curriculars. És un espai compartit i usat per tota la comunitat educativa i s'han establert els mecanismes per actualitzar-la constantment.

5.3. Funcions i organització de la coordinació lingüística

- Coordinació amb l'assessor/a LIC per a la sensibilització, foment i consolidació de l'educació intercultural i de la llengua catalana com a eix vertebrador d'un projecte educatiu plurilingüe.
- Vetllar per un equilibri en l'aprenentatge de les diferents llengües.
- Col·laborar en l'actualització dels documents d'organització del centre (PEC, NOFC, PLC, Pla d'acollida i integració, Programació General del Centre...) i en la gestió de les actuacions que fan referència a l'acollida i integració de l'alumnat nouvingut, a l'atenció a l'alumnat en risc d'exclusió i a la promoció de l'ús de la llengua, l'educació intercultural i la cohesió social en el centre.
- Promoure actuacions en el centre i en col·laboració amb l'entorn per potenciar l'ús de la llengua catalana, afavorint la participació de l'alumnat.
- Col·laborar en la definició d'estratègies d'atenció a l'alumnat nouvingut i/o en risc d'exclusió, participant en l'organització i optimització dels recursos i coordinar les actuacions dels professionals que hi intervenen.
- Coordinar els recursos materials, didàctics, TIC, metodològics ... per potenciar l'ús de la llengua catalana en els alumnes nouvinguts, alumnes que ho necessitin.
- Assessorament al claustre per portar a la pràctica de forma correcta el Projecte Lingüístic i el Pla d'Acollida.

6- OBJECTIUS DEL PROJECTE LINGÜÍSTIC DEL CENTRE

6.1. Àmbit pedagògic

Els objectius generals de les Llengües es podrien resumir en:

- Conèixer i utilitzar correctament i apropiadament la llengua catalana, tant a nivell oral com escrit, emprant-la com a llengua vehicular i d'aprenentatge.
- Conèixer i utilitzar correctament i apropiadament la llengua castellana, tant a nivell oral com escrit. Eina d'informació i vehicle d'expressió.
- Comprendre i expressar en llengües estrangeres missatges senzills dins d'un context.
- Que els infants desenvolupin les seves capacitats expressives i comunicatives per a ser interlocutors actius i receptors d'informació crítics.
- Procurar l'aprofitament màxim dels recursos lingüístics tant personals (professorat especialitzat), com materials (biblioteques, TIC, laboratoris d'audicions, jocs lingüístics educatius, titelles..).

- L'equip docent del centre coordinarà els aspectes metodològics i mitjançant particions de grups es buscaran les solucions més oportunes per tal de poder atendre adequadament la diversitat dels alumnes.
- Continuar el treball d'elaboració d'una programació coordinada de l'àrea de llengua.
- Treballar els trets diferencials de cada llengua per evitar al màxim les interferències.
- Establir criteris d'avaluació de cadascuna de les llengües.
- Establir mesures de reforç per aquells nens i nenes que presentin dificultats en l'aprenentatge de les diferents llengües (desdoblements, agrupaments flexibles, reforços, atencions individualitzades...)
- Potenciar el coneixement sociocultural de les diverses llengües de l'escola (història, cultura, tradicions...)
- Potenciar l'ús dels mitjans de comunicació i de les noves tecnologies per al millor aprenentatge de les llengües.

6.2. Àmbit relacional

- Fomentar l'ús de la llengua catalana com a vehicle de comunicació dins la nostra comunitat educativa.
- Afavorir la integració de nous alumnes de cultures diferents.
- Potenciar el sentit crític envers expressions lingüístiques que comporten discriminació.
- Promoure l'ús de les llengües com a vehicle de relació i comunicació amb altres cultures.
- Motivar l'aprenentatge de les llengües estrangeres i l'interès per la diversitat lingüística.
- Planificar activitats extraescolars i complementàries per tal d'afavorir el coneixement de la llengua i l'apropament de la cultura catalana mitjançant les celebracions de les festes populars, fets culturals, històrics, socials..

6.3. Àmbit administratiu.

- Utilitzar la llengua catalana com a vehicle d'informació i comunicació entre els diferents membres de la comunitat educativa.
- Emprar la llengua catalana en la relació amb l'Administració Educativa i amb les institucions locals i autonòmiques.
- Utilitzar la llengua castellana i les llengües estrangeres en les possibles relacions amb institucions estatals i internacionals.

6.4. Àmbit de formació

- Afavorir la formació necessària en llengua catalana als docents, per tal de millorar el seu domini tant oral com escrit de la llengua.
- Donar a conèixer per part de l'Equip Directiu les diferents activitats de formació permanent del professorat relacionades amb l'ensenyament de llengües.
- Fomentar la participació del professorat en les activitats de formació esmentades.

7. TRACTAMENT DE LES LLENGÜES.

Es tenen presents les dues llengües oficials a Catalunya, a fi d'evitar repeticions i afavorir els aprenentatges entre elles. Es revisaran i concretaran els criteris establerts pel centre que permeten no repetir els elements comuns d'ambdues llengües.

7.1 Llengua catalana. Estructures lingüístiques comunes:

Els continguts i estructures lingüístiques comuns es concretaran a través de la llengua catalana i seran punt de referència per a la llengua castellana. Per tant, aquests continguts i els que corresponen a la llengua catalana, formaran part d'una única programació que faci possible aconseguir que l'alumnat assoleixi en acabar l'etapa la capacitat de conèixer i utilitzar correctament i apropiadament la llengua catalana, tant oralment com per escrit, emprant-la normalment com a llengua vehicular i d'aprenentatge.

Per aconseguir això serà necessària doncs, que hi hagi una bona coordinació i que es tingui present a l'hora de fer les programacions, obtenint una única programació de llengua catalana i llengua castellana.

El moment d'introducció de la llengua catalana és quan l'alumne arriba a l'Educació Infantil, seguint els següents paràmetres d'actuació:

- Educació Infantil: Tot l'aprenentatge de la lectura i l'escriptura, així com els processos previs, es farà en llengua catalana.
- Educació Primària: Continuar el procés lector-escriptor en català.

7.1. Llengua castellana.

La sistematització de la llengua castellana comença a P5 amb dues sessions de 30 min. setmanals dedicades a desenvolupar la comprensió i expressió oral d'aquesta llengua.

Al cicle inicial s'hi dediquen 3 h setmanals i d'entre els continguts propis d'aquest cicle continuaran tenint caràcter prioritari els de comprensió i expressió oral.

Per al Cicle Mitjà continuarà amb la dedicació de 3h, començant a introduir els continguts de forma escrita, ja iniciada a cicle inicial.

A cicle Superior s'incrementarà en 30 min. per a cada curs del cicle el nombre d'hores de dedicació setmanal a la llengua castellana.

A les sessions d'educació física s'utilitza aquesta llengua com a mitjà oral de comunicació. Incrementant en dues hores setmanals per nivell, l'expressió oral en aquesta llengua.

Creiem que d'aquesta manera els nostres alumnes seran capaços, en acabar l'etapa de primària, d'arribar a conèixer la llengua castellana a nivell oral i escrit de manera que puguin utilitzar-la apropiadament com a font d'informació i vehicle d'expressió.

En prendre aquesta opció organitzativa, hem tingut en compte:

1. La nostra realitat sociolingüística.
2. L'elevat grau de competència comunicativa i d'hàbits d'ús de la llengua catalana que tenen els nostres alumnes.
3. La conveniència - des del punt de vista psicopedagògic - que la incorporació de la llengua castellana es faci de forma esglaonada, és a dir, que no coincideixi la introducció de dues llengües al mateix moment, es a dir, evitar començar dues llengües diferents orals a la vegada al cicle inicial.

7.2. Àrea de llengües estrangeres.

Per aconseguir que els nostres alumnes, en acabar l'etapa, comprenguin i expressin en llengües estrangeres missatges senzills dins d'un context, afavorirem el seu ús comunicatiu, evitant la memorització tant de les estructures com de la gramàtica pròpies d'aquestes.

L'àrea serà impartida pel professorat especialista en llengua estrangera.

La primera llengua estrangera és la llengua anglesa i es va escollir aquesta per la demanda social en general.

Al cicle inicial es destinen 2h setmanals per nivell.

Al cicle mitjà i cicle superior es realitzen 2 h més 1 h de lliure disposició, de manera que els alumnes d'aquests cicles realitzen 3 sessions setmanals per curs.

També en aquest curs hem iniciat un projecte de Llengües estrangeres consistent en l'ensenyament i aprenentatge d'una part dels continguts de l'àrea d'educació artística: visual i plàstica sota la perspectiva CLIL. L'objectiu que es pretén és millorar la competència comunicativa del nostre alumnat, en llengua estrangera (anglès), tot oferint-li un context real i quotidià d'ús.

7.3. Distribució horària de les llengües

El model organitzatiu que hem dissenyat, per al tractament de les llengües, es basa en la flexibilitat horària que permet l'actual normativa i respecta el còmput global d'hores de l'etapa d'Educació Primària a fi d'evitar repeticions i d'afavorir la transparència d'aprenentatges entre les llengües.

Donada la importància que creiem que té l'aprenentatge de les diferents llengües al llarg de tota l'educació primària, dedicarem una part de les hores de lliure

disposició de cada cicle a incrementar el nombre d'hores que la normativa fixa com a mínim per a les diferents llengües que integren el currículum.

El que en aquest Projecte Lingüístic es fixen són uns mínims d'hores a afegir als mínims establerts per la normativa per a cada una de les llengües i que es distribuïran de la següent manera al llarg dels cicles.

En llengua catalana es realitzen els mínims demanats més les d'estructures comunes i s'afegeixen 1h per al cicle inicial i 1h per al cicle mitjà i 1h per curs al cicle superior.

En llengua castellana, es compensen les hores a realitzar el mínim establert en 1h de lliure disposició més a cada curs del cicle inicial i mitjà i 1h i ½ més a cada curs de cicle superior. A més, dins l'àrea d'Educació Física, es realitza parcialment amb llengua castellana, el que comporta un increment de 52 hores per cada curs al llarg del curs escolar.

En llengua anglesa, al mínim demanat, afegim de lliure disposició 1h per curs al cicle inicial, 1h a tercer i quart de cicle mitjà, i finalment, 1h a cada curs de cicle superior. A més, sense contar-les com a curriculars, realitzem 93 h. de llengua anglesa oral, en la realització del projecte de llengües estrangeres CLIC dins l'assignatura de Educació Artística Visual i Plàstica, entre el cicle mitjà i el cicle superior.

8. CRITERIS METODOLÒGICS.

Els aprenentatges s'introdueixen de manera coherent. No s'anticipen els continguts que facin referència a la llengua castellana o anglesa abans que siguin tractats en llengua catalana.

El conjunt d'activitats que es programen pretenen afavorir la comprensió i l'expressió oral i escrita. Ha de servir també per a introduir de manera gradual i progressiva els continguts sistemàtics de fonètica, ortografia, lèxic i gramàtica. Aquests aprenentatges afavoreixen alhora que l'ús oral i escrit de la llengua sigui cada vegada més ric i correcte.

En tot moment es té present de no dissociar l'activitat lectoescriptora de l'activitat oral ni de la resta de les activitats escolars. Sempre que es pot, s'integra aquesta activitat en el repertori vital expressiu i comunicatiu de l'alumne.

Es treballa habitualment la llengua oral en tots els cicles i es treballen les diverses modalitats de textos orals (entrevista, conversa, dramatització, argumentació...) tant a l'àrea de llengua com a la resta d'àrees. Hi ha una consideració específica de la variant del català de la zona i es treballen els diversos registres de la llengua. Pel que fa la llengua escrita es segueix l'enfocament metodològic que dóna el currículum. Hi ha un plantejament global sobre l'ensenyament de la lectura i l'escriptura que té en compte que és un procés complex que cal abordar des de totes les àrees del currículum. Les activitats que es proposen de lectura i escriptura tenen uns objectius clars que es comparteixen amb l'alumnat i s'estableixen mecanismes de revisió per millorar cadascuna de les dues habilitats. Estan seqüenciades en funció del procés d'Ensenyament.

Cada llengua ha de tenir el seu propi punt de referència ben diferenciat. És convenient separar contextos a fi de facilitar la distinció i el model d'ús d'ambdues llengües. Aquesta separació de contextos pot ser fixada per:

- La incorporació de recursos que facilitin l'associació de cada llengua a una situació determinada (titelles/personatges que parlin només en aquesta llengua...)
- La delimitació, sempre que sigui possible, de l'espai físic per a la realització de les diferents activitats (aula específica per realitzar les classes de llengua estrangera / llengua castellana). Actualment, amb la millora i ampliació del centre de la que gaudim, s'utilitza, en la mesura que l'horari ho permet, l'aula de música/audiovisuals per realitzar les sessions de llengua estrangera.
- L'assignació de mestres diferents per a cadascuna de les llengües. Atesa la importància d'aquest punt, quan no sigui possible disposar d'un especialista de castellà, s'intentarà que aquesta llengua la imparteixi el tutor/a d'un altre grup classe.

El nostre centre té elaborat un Pla de Lectura de Centre, el qual inclou unes activitats per potenciar la lectura en el centre com són:

- Apadrinament lector: consisteix en realitzar lectures d'alumnes de 6è amb alumnes de CI, per parelles, per tal d'ajudar-los a llegir.
- Animació lectora: Des de teatres a partir d'una novel·la a presentacions d'autors, escriptors, il·lustradors...

8.1 Àrea de llengua catalana , castellana i literatura

La programació de llengua castellana ha d'anar molt lligada a la de llengua catalana i ha d'incidir en els aspectes, les normes, els usos, etc. que són diferencials, que presenten alguna dificultat o que li són propis. En qualsevol opció metodològica que es concreti en el Projecte Educatiu de Centre cal que els continguts i estructures lingüístiques comunes formin part de la programació de només una de les llengües, evitant la repetició sistemàtica en l'altra llengua.

Les competències lingüístiques que tenen un caràcter transversal han de tractar-se en les diferents àrees.

8.2 Àrea de llengües estrangeres.

La metodologia que se segueixi pel que fa a l'aprenentatge de la llengua estrangera ha de basar-se en l'ús comunicatiu de la llengua i no en el seu estudi formal. Especialment, al Cicle Inicial, on ja hem assenyalat anteriorment que el contacte que l'alumne ha de tenir amb la llengua estrangera ha de ser bàsicament oral.

Això es concretarà en la utilització de la llengua estrangera per portar a terme activitats de caràcter lúdic: jocs, contes, cançons, poesies, rimes... etc. a través de les quals els alumnes puguin gaudir de l'ús de la llengua i puguin descobrir la seva utilitat comunicativa.

L'alumne ha d'estar exposat a la major quantitat de llengua oral possible. La llengua ha de ser significativa i ha de ser presentada dins un context que tingui en compte els seus interessos i coneixements. Per aquest motiu és aconsellable que les sessions de llengua estrangera es desenvolupin utilitzant aquesta com a vehicle de comunicació del professor amb els alumnes i també dels alumnes amb el professor.

Així mateix caldrà tenir en compte que la capacitat de comprensió -tant oral com escrita- en una llengua és sempre superior a la capacitat d'expressió en aquesta mateixa llengua. Per aquest motiu, en aquests nivells d'iniciació a la llengua estrangera es donarà prioritat a les activitats encaminades a desenvolupar la capacitat de comprensió de l'alumne i es valorarà principalment el seu progrés en aquest sentit sense que això impliqui deixar de banda el treball d'expressió (oral i escrita) que es farà sempre com a pas posterior.

Un altre aspecte a tenir en compte és la conveniència de que les sessions siguin curtes i freqüents ja que això contribueix a que els alumnes interioritzin millor els nous aprenentatges. Com més sovint puguin estar en contacte amb la Llengua estrangera millor.

8.3. En l'alumnat nouvingut

El nostre centre quan rep alumnat nouvingut aplica estratègies didàctiques i mesures organitzatives per tal d'aconseguir que aquest alumnat rebi una acollida al centre i una atenció lingüística de qualitat, de manera que se li faciliti l'accés a la llengua vehicular i d'aprenentatge del sistema educatiu de Catalunya en les millors condicions possibles.

Ja s'ha dit anteriorment que el nostre centre posseeix un Pla d'Acollida on es recullen i es sistematitzen la major part de les actuacions i les mesures organitzatives que s'han de posar en marxa per facilitar la incorporació de l'alumnat nouvingut.

El centre ha establert mecanismes perquè aquest pla d'actuacions sigui conegut i compartit, avaluat i actualitzat pel professorat.

Distingirem dos tipus d'alumnat nouvingut:

- Alumnat que la seva llengua d'origen sigui la llengua castellana que no coneix la llengua catalana: aquest alumnat seguirà de forma normalitzada les sessions de llengua castellana. Per introduir-lo a la llengua catalana, el seu horari variarà en funció dels reforços que es facin necessaris per l'aprenentatge de la mateixa. S'ajornarà l'aprenentatge de la llengua estrangera fins que hi hagi un bon grau d'assoliment oral de llengua catalana, exceptuant els alumnes que ja en cursaven amb anterioritat.
- Alumnat que no coneix cap de les dues llengües oficials de Catalunya: No s'anticiparan els continguts que facin referència a la llengua castellana o anglesa abans que siguin tractats en llengua catalana, exceptuant els alumnes que ja en cursaven de llengua anglesa amb anterioritat. El seu horari variarà en funció del reforç que es faci necessari per l'aprenentatge de la llengua vehicular. S'utilitza la proximitat de les llengües catalana i castellana per facilitar els aprenentatges, la comunicació i l'ús de la llengua vehicular des de l'inici de la incorporació de l'alumnat nouvingut.

Amb l'alumnat nouvingut s'utilitzarà sempre el català per fer-ne possible una ràpida integració. Cal garantir una atenció individualitzada intensiva, utilitzant la metodologia que s'empra en l'aprenentatge d'una llengua estrangera i des d'un enfoc comunicatiu, durant el temps que sigui necessari.

Tot el personal docent (professors, monitors d'activitats extraescolars...) i personal no docent (personal de neteja, monitors/es de menjador, auxiliar administrativa...) s'adreçarà en llengua catalana a l'alumnat nouvingut.

Es prioritza el treball de la llengua oral en català: cal aprendre a parlar, escoltar, exposar i dialogar. Un bon domini de l'expressió és bàsic per saber expressar-se de forma raonada i coherent.

L'ensenyament de la llengua escrita ha de tenir com a objectiu final aconseguir una bona competència lectoescriptora.

En quan a la metodologia, l'alumnat nouvingut treballarà amb materials adaptats segons les seves pròpies necessitats educatives i amb les següents pautes metodològiques:

Abans de realitzar tasques a nivell escrit és necessari treballar oralment el vocabulari, les nocions gramaticals, les estructures lingüístiques i sintàctiques. No podem obviar que per aprendre una llengua cal sempre un treball de comprensió i expressió oral previ a un treball de comprensió i expressió escrita.

Un altre aspecte a tenir en compte és determinar en quin moment l'alumne/a realitzarà el treball escrit. Es pot fer durant les sessions de suport, a les hores de llengua o d'altres àrees que es determinin.

Els materials estaran pensats per fer-los progressivament. Els continguts de les unitats d'aprenentatge s'han de planificar de manera que proporcionin a l'alumne/a competència comunicativa per relacionar-se amb l'entorn més proper i en les situacions de la vida quotidiana.

També és important determinar quin professor/a serà el responsable del seguiment d'aquests alumnes ja que reben suport de diferents professionals. En tot cas, en el nostre centre, són el professor tutor i el mestre coordinador lingüístic.

A cada sessió es poden utilitzar els diferents materials, per tal de combinar activitats diverses com la lectura, el treball oral i escrit, activitats TiC,...

Durant les classes cal procurar una metodologia activa i participativa en la qual l'alumne/a sigui agent dels seus aprenentatges. El joc i el treball en grup poden ser estratègies molt útils per facilitar l'aprenentatge amb un caire més lúdic i interactiu.

Procurarem que els materials curriculars siguin molt gràfics. En l'alumnat nouvingut els dibuixos i fotografies fan més comprensibles els continguts que es volen treballar. L'alumne/a els pot acolorir, reproduir i fer un treball oral i escrit de repàs o ampliació.

Cal recordar que una llengua s'aprèn quan necessitem utilitzar-la, per això sempre que sigui possible posarem l'alumne/a en situacions reals de comunicació i ús de la llengua. És important que les activitats estiguin contextualitzades i utilitzar els recursos disponibles de l'entorn. Així, podem anar al mercat, realitzar una visita a la biblioteca o veure un vídeo. És la millor manera de fer funcional, divertit i engrescador l'aprenentatge de la llengua.

8.4 En els alumnes amb NEE

El nostre centre ha definit com s'organitza l'atenció a la diversitat de necessitats i ritmes d'aprenentatge de l'alumnat, fet que, en matèria lingüística, ho hem de centrar fonamentalment a reforçar:

- El desenvolupament de la llengua oral i la iniciació de la lectura i escriptura al parvulari.
- L'assoliment de la lectura i l'escriptura en el cicle inicial de l'educació primària.
- El desenvolupament de la comprensió lectora i l'expressió oral i escrita en tots els cicles i nivells.

L'escola té definits els mecanismes que s'han de posar en funcionament per assolir aquests objectius, els quals fan referència a les adaptacions curriculars, als aspectes organitzatius i a les orientacions metodològiques, comptant amb el suport dels Serveis Educatius (EAP, CREDA,...)

S'apliquen mecanismes com: atenció dins del grup classe, atenció individualitzada, petits grups, desdoblaments, apadrinament lector, tallers d'escriptura...

Els alumnes amb NESE són atesos, després del seu diagnòstic (EAP) i un cop establerts els mecanismes d'intervenció en l'aula ordinària, en petit grup o bé en atenció individualitzada. Hi intervenen el mestre/a tutor/a, el mestre d'educació especial (intervencions dins de l'aula ordinària, en petit grup i excepcionalment en

atenció individualitzada), mestres de reforç (intervenció dins de l'aula o en petit grup).

L'atenció a aquests alumnes es concreta, lingüísticament, a reforçar els aspectes de llengua on presenten dèficits, per etiologia diversa, incidint en l'adquisició del llenguatge oral (comunicació, expressió, dificultats en la parla...), reforç en el procés de lectoescriptura (consciència fonològica, relació so/grafia, lateralitat, grafisme, lectura comprensiva, expressió escrita...) En els alumnes amb dictamen de l'EAP en que es fa necessària una adaptació curricular individualitzada, aquesta es farà a totes les llengües d'aprenentatge (català, castellà i anglès).

9. MATERIALS NECESSARIS

Com ja sabem, la primera funció d'una llengua és la comunicació entre emissor i receptor. Els materials que emprem per a dur a terme aquesta comunicació d'una manera intel·ligible, correcta i educativa seran:

- Llibres de text
- Llibres de lectura, diaris, revistes, còmics i tota mena de publicacions.
- Textos escrits de diferents tipologies.
- DVDs i cintes de vídeo adequades a l'edat.
- Projector de vídeo.
- Reproductor de CDs, maletes d'idiomes...
- Jocs de llengua.
- Enciclopèdies i Diccionaris
- Materials multimèdia. Programari educatiu.

10. DIFUSIÓ, REVISIÓ I ACTUALITZACIÓ DEL PLC.

Un cop el Consell Escolar de Centre ha aprovat el PLC, des de la direcció del centre es durà a terme la difusió a tot el claustre i a la resta de la comunitat educativa.

Formarà part dels documents de centre i per tant es donarà a conèixer al professorat de nova incorporació.

Els representats de l'AMPA al Consell Escolar s'encarregaran de la seva difusió a totes les famílies.

Cada inici de curs, en els objectius del Pla Anual, es tindran en compte les modificacions que hagi sofert el PLC en el seu afany d'adequar-se a la realitat socio-lingüística i a les modificacions curriculars o noves orientacions que el Departament d'Educació pugui establir.

Ahora es donarà a conèixer tot adjuntant-lo amb els documents de centre que formen part de l'apartat d'informació en la web del mateix.

11. ANNEXES

Relació :

- Model d'enquesta d'usos lingüístics per al professorat
- Resum enquesta professorat
- Model d'enquesta d'usos lingüístics per a l'alumnat
- Model d'enquesta d'usos lingüístics per a les famílies
- Model d'enquesta d'usos lingüístics per al personal d'administració i serveis

EN REVISIÓ 2019